

**โครงการ การสำรวจพรรณไม้เบื้องต้นในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเมี่ยง – ภูทอง
จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดอุตรดิตถ์
สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก ในพระราชดำริ**

บทคัดย่อ

การสำรวจพรรณไม้เบื้องต้นในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเมี่ยง – ภูทอง จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดอุตรดิตถ์เพื่อทราบถึงความหลากหลายของพรรณไม้ในเบื้องต้น บริเวณพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเมี่ยง – ภูทองและเพื่อเก็บรวบรวมตัวอย่างพรรณไม้ตามวิธีการมาตรฐานสำหรับการใช้ในการอ้างอิง

ผลการศึกษาพบว่า มีพรรณไม้ทั้งสิ้น 220 ชนิด แบ่งเป็น 69 วงศ์ โดยวงศ์ที่มีการพบมากที่สุด คือ วงศ์ ORCHIDACEAE จำนวน 70 ชนิด ได้แก่กล้วยไม้ชนิดต่างๆ รองลงมาคือวงศ์ ANNONACEAE จำนวน 12 ชนิด และที่พบน้อยที่สุดจะพบเพียงวงศ์ละ 1 ชนิด จำนวน 44 วงศ์

เก็บรวบรวมตัวอย่างพรรณไม้ตามวิธีการมาตรฐานสำหรับการใช้ในการอ้างอิง โดยวิธีการเก็บพันธุ์ไม้มีชีวิต, พันธุ์ไม้อัดแห้งและพันธุ์ไม้ดอง ได้ตัวอย่างพันธุ์ไม้มีชีวิต (Living Specimen) ทั้งหมด 106 ตัวอย่าง จำแนกออกได้เป็น 91 ชนิด, ตัวอย่างพันธุ์ไม้อัดแห้ง (Herbarium Specimen) ทั้งหมด 213 ตัวอย่าง จำแนกออกได้เป็น 47 ชนิด และตัวอย่างพันธุ์ไม้ดอง (Spirit Specimen) ทั้งหมด 1 ตัวอย่าง จำแนกออกได้เป็น 1 ชนิด

พบพรรณไม้หลากหลายวงศ์ และหลากหลายชนิด ซึ่งมีพันธุ์ไม้หายากที่พบในพื้นที่ และพันธุ์ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ จำนวน 8 วงศ์ 17 ชนิด คือ วงศ์ ANNONACEAE มี 2 ชนิด ได้แก่ นมแมวซ้อน, นมวัว (*Anomianthus dulcis*) และสะบันงาป่า (*Goniothalamus griffithii*), วงศ์ BIGNONIACEAE มี 1 ชนิด ได้แก่ ระฆังทอง (*Pauldopia ghorta* (G.Don) steenis), วงศ์ ERICACEAE มี 1 ชนิด ได้แก่ ประทัดดอย (*Agapetes parishii* C.B.Clark), วงศ์ GUTTIFERAE มี 1 ชนิด ได้แก่ บุนนาค (*Mesua ferrea*), วงศ์ LEGUMINOSAE – PAPILIONOIDEAE มี 2 ชนิด ได้แก่ หางกระรอก (*Uraria acaulis*) และหางกระรอก (*Uraria crinita*), วงศ์ ORCHIDACEAE มี 8 ชนิด ได้แก่ กุหลาบกระเป๋ापิด (*Aerides odorata* Reinw. Ex Blume), สิงโตสยาม (*Bulbophyllum siamense*), สิงโตสุเทพ (*Bulbophyllum sutepense*), หวายแกระภูหลวง (*Dendrobium proteranthum*), เอื้องมือชะนี (*Dendrobium senile* Parish & Rchb.f.), ไอยเรศ (*Rhynchostylis retusa*), กะระกะร้อนเขา (*Cymbidium dayanum*), กะระกะร้อนสำเภอาอินทนนท์ (*Cymbidium mastersii* Griff. ex lindl.), วงศ์ PODOCARPACEAE มี 1 ชนิด ได้แก่ สนใบพาย (*Podocarpus polystachyus* R.Br.ex Endl.), วงศ์ THYMELAEACEAE มี 1 ชนิด ได้แก่ กฤษณา (*Aquilaria crassna* Pierre ex Lec.)

ข้อเสนอแนะของการสำรวจพรรณไม้เบื้องต้นในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเมี่ยง-ภูทอง จังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อให้เป็นแหล่งพันธุกรรมธรรมชาติของชาติและเพื่อเป็นการรักษาให้พันธุ์ไม้ดังกล่าวให้คงอยู่ต่อไปจึงควรที่จะอนุรักษ์บริเวณพื้นที่ไว้และควรมีการเพาะขยายพันธุ์ไม้และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพันธุ์ไม้แต่ละชนิดกับสภาพแวดล้อมก่อนที่จะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อรักษาทรัพยากรพันธุ์พืชที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ยั่งยืนต่อไป

Abstract

The plants survey at Phu Muang Phu Thong Sanctuary Park Phitsanulok and Uttaradit Province has aims to study plants diversity and specimens for a future research reference. The plant specimens collected in the form of Living Specimen 106 sample 91 species, Herbarium Specimen 213 sample 47 species and Spirit Specimen 1 sample 1 species.

The result founds plants 220 species and 69 families. ORCHIDACEAE is the biggest family (70 species), ANNONACEAE (12 species) and another 44 family found 1 species each. Furthermore the plant in 8 family 17 species was rare and high economic value such as ANNONACEAE (*Anomianthus dulcis*, *Goniothalamus griffithii*), BIGNONIACEAE (*Pauldopia ghorta* (G.Don) steenis), ERICACEAE (*Agapetes parishii* C.B.Clark), GUTTIFERAE (*Mesua ferrea*), LEGUMINOSAE –PAPILIONOIDEAE (*Uraria acaulis*) and (*Uraria crinita*), ORCHIDACEAE (*Aerides odorata* Reinw. Ex Blume), (*Bulbophyllum siamense*), (*Bulbophyllum sutepense*), (*Dendrobium proteranthum*), (*Dendrobium senile* Parish & Rchb.f.), (*Rhynchostylis retusa*), (*Cymbidium dayanum*), (*Cymbidium mastersii* Griff. ex lindl.), PODOCARPACEAE (*Podocarpus polystachyus* R.Br.ex Endl.) and THYMELAEACEAE (*Aquilaria crassna* Pierre ex Lec.)

The recommendation from the study at Phu Muang Phu Thong Sanctuary Park Phitsanulok and Uttaradit Province for plant conservation is the area should have plant breeding program and study about plant and environment relation for sustainable utilization.

บทนำ

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเมี่ยง – ภูทอง ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งข้อมูลการสำรวจความหลากหลายของพรรณไม้ในพื้นที่ยังมีน้อยมาก เนื่องจากในอดีตประสบปัญหาด้านการติดต่อสื่อสารและคมนาคม ลักษณะพื้นที่เป็นภูเขาหินทราย มีความสูงจากระดับน้ำทะเลมาก มีความลาดชัน และนอกจากนี้ในอดีตพื้นที่ยังอยู่ใกล้ชายแดนไทย – ลาว ซึ่งมีปัญหาด้านความมั่นคง ทำให้ยากต่อการเข้าถึง เพื่อการสำรวจและศึกษาพรรณไม้ จึงทำให้ความหลากหลายของพรรณพืชที่พบในพื้นที่มีความสมบูรณ์สูงในระดับหนึ่ง เนื่องจากประกอบด้วยป่าหลายสภาพ และนอกจากนี้ยังอยู่ภายในอิทธิพลของเขตพฤษภูมิศาสตร์ 2 เขต คือ เขตอินโดจีน (Indo – Chinese Element) และเขตอินโด – พม่า (Indo – Burmese Element) จึงเกิดการหลอมรวม (Combination) ของชนิดพันธุ์พืช ซึ่งจะพบความแตกต่าง ในการกระจายพันธุ์ซึ่งการสำรวจความหลากหลายของทรัพยากรพันธุกรรมพืช ภายในพื้นที่จะช่วยเติมเต็มและอธิบายมิติเชิงพฤษภูมิศาสตร์ ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ซึ่งในปัจจุบันพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเมี่ยง – ภูทอง ถูกคุกคามจากปัจจัยหลายประการ ซึ่งได้แก่ การบุกรุกแผ้วถางพื้นที่เพื่อการเกษตรและปศุสัตว์ การลักลอบตัดไม้และหาไม้หอม ไฟป่าที่เกิดจากการเผาพื้นที่ทำการเกษตร และเกิดการคุกคามและการล่าสัตว์ ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อถึงจำนวนของ

ประชากรพรรณพืชโดยตรง การเริ่มศึกษาข้อมูลพรรณไม้ในพื้นที่ จะสามารถนำข้อมูลไปช่วยเสริมกิจกรรม ในด้านการอนุรักษ์ และการจัดการพื้นที่ ตลอดจนกิจกรรมด้านนันทนาการและการสื่อความหมาย รวมทั้ง เป็นการเพื่อองค์ความรู้ และบูรณาการข้อมูลด้านพรรณพฤกษชาติของประเทศไทยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบถึงความหลากหลายของพรรณไม้ในเบื้องต้น บริเวณพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเมี่ยง - ภูทอง จ.พิจิตร โลก – จ.อุตรดิตถ์
2. เพื่อเก็บรวบรวมตัวอย่างพรรณไม้ตามวิธีการมาตรฐานสำหรับใช้ในการอ้างอิง

วิธีการดำเนินงาน

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น สำรวจและศึกษาความหลากหลาย การกระจายพันธุ์และสังคมพืช ในพื้นที่ เขาหินทรายบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเมี่ยง – ภูทอง พร้อมทั้งทำการเก็บตัวอย่างเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตามกระบวนการทางพฤกษศาสตร์
2. จัดทำตัวอย่างพรรณไม้อ้างอิงมาตรฐาน ซึ่งได้แก่ ตัวอย่างพรรณไม้มีชีวิต ตัวอย่างพรรณไม้ดอง และตัวอย่างพรรณไม้แห้ง เพื่อนำไปเก็บรักษาในพื้นที่ที่ใช้ในการเก็บตัวอย่างเฉพาะ
3. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและเก็บตัวอย่างในภาคสนาม
4. จัดเตรียมพื้นที่เพื่อใช้ในการเก็บตัวอย่างพรรณไม้มีชีวิต
5. สรุปผลการดำเนินโครงการวิจัย และจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

ผลการดำเนินงาน

จากการสำรวจและเก็บตัวอย่างพรรณไม้เบื้องต้น ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ภูเมี่ยง-ภูทอง ใน ปีงบประมาณ 2553 เริ่ม 1 ตุลาคม 2552 – 30 กันยายน 2553 พบพรรณไม้จำนวน 222 ชนิด แบ่งเป็น 69 วงศ์ โดยวงศ์ที่มีการพบมากที่สุด คือวงศ์ ORCHIDACEAE จำนวน 70 ชนิด อาทิเช่น กล้วยไม้ชนิดต่างๆ เช่น เอื้องคำ (*Dendrobium chrysotoxum* Lindl.) เอื้องกาบดอก (*Pholidota imbricala* Hook.) เอื้องระย้าทอง (*Robiquetia succisa* (Lindl.) Seidenf. & Garay) เป็นต้น รองลงมาคือวงศ์ ANNONACEAE จำนวน 12 ชนิด อาทิเช่น นมควาย (*Fissistigma minuticalyx*), กล้วยหมูสัง (*Uvaria grandiflora* Roxb.), หัวสุ่ม (*Artabotrys oblancoletus* Craib.) เป็นต้น และที่พบน้อยที่สุดจะพบเพียงวงศ์ละ 1 ชนิด จำนวน 44 วงศ์ ได้แก่ วงศ์ ANACARDIACEAE, วงศ์ ASCLEPIADACEAE, วงศ์ ASPLENIACEAE, วงศ์ BIGNONIACEAE, วงศ์ BURMANNIACEAE, วงศ์ BURSERACEAE, วงศ์ CELASTRACEAE, วงศ์ CHRYSOBALANACEAE, วงศ์ COMPOSITAE, วงศ์ CONVALLARIACEAE, วงศ์ COSTACEAE, วงศ์ CUCURBITACEAE, วงศ์ CYPERACEAE, วงศ์ DRACAENACEAE, วงศ์ ELAEOCARPACEAE, วงศ์ ERICACEAE, วงศ์ FAGACEAE, วงศ์ FLACOURTIACEAE, วงศ์ GENTIANACEAE, วงศ์ GRAMINEAE, วงศ์ HYPOXIDACEAE, วงศ์ LAURACEAE, วงศ์ LOMARIOPSIDACEAE, วงศ์ LORANTHACEAE, วงศ์

MARANTACEAE, วงศ์ MYRISTICACEAE, วงศ์ ONAGRACEAE วงศ์ OROBANCHACEAE, วงศ์ PASSIFLORACEAE, วงศ์ PIPERACEAE, วงศ์ PODOCARPACEAE, วงศ์ PROTEACEAE, วงศ์ PSILOACEAE, วงศ์ RHAMNACEAE, วงศ์ SALICACEAE, วงศ์ SCHIZAEACEAE, วงศ์ SMILACACEAE, วงศ์ STEMONACEAE, วงศ์ STERCULIACEAE, วงศ์ STRACACEAE, วงศ์ TACCACEAE, วงศ์ THYMELAEACEAE, วงศ์ VERBENACEAE, วงศ์ VITIARIACEAE (ดังตารางที่ 6)

เก็บรวบรวมตัวอย่างพรรณไม้ตามวิธีการมาตรฐานสำหรับการอ้างอิง ด้วยวิธีการทำตัวอย่างพรรณไม้มือชีวิต, พรรณไม้แห้ง และพรรณไม้ดอง ซึ่งได้ผลดังนี้

ตัวอย่างพรรณไม้มือชีวิต จำนวน 91 ชนิด 106 ตัวอย่าง อาทิเช่น ลูกใต้ใบ (*Phyllanthus virgatus*) จำนวน 3 ตัวอย่าง, ว่านไก่แดง (*Aeschynanthus andersonii*) จำนวน 2 ตัวอย่างและช้องนางคลี-ยมโดย, ระบาย (*Lycopodium phlegmaria*) จำนวน 12 ตัวอย่าง เป็นต้น

ตัวอย่างพรรณไม้แห้ง 47 ชนิด 213 ตัวอย่าง อาทิเช่น สังกกรณี (*Barleria strigosa*) จำนวน 3 ตัวอย่าง, มะกอก (*Spondias pinnata*) จำนวน 3 ตัวอย่าง และหัวสุ่ม (*Artabotrys oblanceolatus Craib.*) จำนวน 6 ตัวอย่าง เป็นต้น

ตัวอย่างพรรณไม้ดอง จำนวนตัวอย่างดอง 1 ชนิด 1 ตัวอย่างได้แก่กล้วยมด (*Epipogium roseum*) และมีการเพาะขยายพรรณไม้ 2 วงศ์ 2 ชนิด ได้แก่ วงศ์ THYMELAEACEAE ได้แก่ กฤษณา (*Aquilaria crassna* Pierre ex Lec.) จำนวน 400 ต้น และวงศ์ LEGUMINOSAE-CAESALPINIOIDEAE ได้แก่ ข้าเดื่อ (*Caesalpinia mimosoides* Lam.) จำนวน 300 ต้น

ตาราง แสดงรายชื่อพรรณไม้จากการสำรวจพรรณไม้ของพื้นที่ภูเมียง-ภูทอง

ลำดับ	ชื่อวงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อสามัญ
1	ACANTHACEAE	<i>Barleria strigosa</i>	สังกรณี
2	ACANTHACEAE	<i>Thunbergia fragrans</i>	หูกปากกา
3	ANACADIACEAE	<i>Spondias pinnata</i>	มะกอก
4	ANNONACEAE	<i>Artabotrys oblanceolatus</i> Craib.	หัวสุ่ม
5	ANNONACEAE	<i>Alphonsea boniana</i>	กล้วยค่าง
6	ANNONACEAE	<i>Anomianthus dulcis</i>	นมวัว
7	ANNONACEAE	<i>Artabotrys spinosus</i>	นาวน้ำ
8	ANNONACEAE	<i>Fissistigma minuticalyx</i>	นมควาย
9	ANNONACEAE	<i>Fissistigma parviflorum</i>	กล้วยมะสังก้านสั้น
10	ANNONACEAE	<i>Goniothalamus griffithii</i>	สะบันงาป่า
11	ANNONACEAE	<i>Goniothalamus laoticus</i>	ข้าวหลามดง
12	ANNONACEAE	<i>Polyalthia cerasoides</i>	กระเจียน
13	ANNONACEAE	<i>Polyalthia evecta</i>	นมน้อย
14	ANNONACEAE	<i>Uvaria rufi blume</i>	พีพวนน้อย
15	ANNONACEAE	<i>Uvaria grandiflora</i> Roxb.	กล้วยหมูสัง
16	APOCYNACEAE	<i>Amalocalyx microlobus</i>	หยั่งสมุทร
17	APOCYNACEAE	<i>Aganonerion polymorphum</i>	ส้มลม
18	APOCYNACEAE	<i>Holarrhena pubescens</i>	โมกหลวง

ลำดับ	ชื่อวงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อสามัญ
19	APOCYNACEAE	<i>Rauvolfia serpentina</i>	ระย่อม
20	APOCYNACEAE	<i>Wrightia arborea</i>	โมกมัน
21	ASCLEPIADACEAE	<i>Hoya kerrii</i>	หัวใจศกัณฐ์
22	ASPLENIACEAE	<i>Asplenium grevillei</i> Wallex Hook&Grev.	ข้าหลวงใบพาย
23	BIGNONIACEAE	<i>Pauldopia ghorta</i> (G.Don) steenis	ระฆังทอง
24	BURMANNIACEAE	<i>Burmannia coelestis</i> D.Don	สร้อยจันทร์
25	BURSERACEAE	<i>Canarium subulatum</i>	มะกอกเกลื่อน
26	CELASTRACEAE	<i>Lophopetalum wightianum</i>	ดีหมี
27	CHRYSOBALANACEAE	<i>Parinari anamense</i> Hance.	มะพอก
28	COMPOSTAE	<i>Elephantopus scaber</i>	โคไม่รูกลม
29	CONVALLARIACEAE	<i>Aspidistra sutepensis</i>	นางแล
30	COSTACEAE	<i>Costus speciosus</i>	เอื้องหมายนา
31	CUCURBITACEAE	<i>Momordica cochinchinensis</i>	ฟักข้าว
32	CYPERACEAE	<i>Fimbristylis disticha</i>	กกดอกเรียง
33	DRACAENACEAE	<i>Dracaena cochinchinensis</i> Lour. S.C.chen	จันทร์ผา
34	ELAEOCARPACEAE	<i>Elaeocarpus grandiflorus</i>	ไคร้ย้อย
35	ERICACEAE	<i>Agapetes parishii</i> C.B.Clark	ประทัดคอย
36	EUPHORBACEAE	<i>Antidesma paniculatum</i> Mig.	มะเฒ่าสาย
37	EUPHORBACEAE	<i>Mallotus barbatus</i>	ตองเต้า
38	EUPHORBIACEAE	<i>Antidesma acidum</i>	มะเฒ่าสร้อย
39	EUPHORBIACEAE	<i>Antidesma ghaesembilla</i>	เฒ่าไข่ปลา
40	EUPHORBIACEAE	<i>Balakata baccata</i>	โพบาย-สลีนก
41	EUPHORBIACEAE.	<i>Croton roxburghii</i> N.P. Balaker.	เปล้าใหญ่
42	EUPHORBIACEAE	<i>Glochidium rubrum</i>	กระดุมผี
43	EUPHORBIACEAE	<i>Suregada multiflorum</i>	ขันทองพยับบาท
44	EUPHORBIACEAE	<i>Phyllanthus emblica</i>	มะขามป้อม
45	EUPHORBIACEAE	<i>Phyllanthus amarus</i>	ลูกใต้ใบ
46	EUPHORBIACEAE.	<i>Phyllanthus virgatus</i>	ลูกใต้ใบ
47	FAGACEAE	<i>Lithocarpus elegans</i>	ก่อหนั่ง
48	FLACOURTIACEAE	<i>Hydnocarpus ilicifolia</i>	กระเบาหลัก
49	GENTIANACEAE	<i>Fagraea ceilanica</i>	โกงางเขา
50	GESNERIACEAE	<i>Aeschynanthus andersonii</i>	ว่านไก่แดง
51	GESNERIACEAE	<i>Aeschynanthus fulgens</i>	เอื้องหงอนไก่
52	GRAMINEAE	<i>Cephalostachyum virgatum</i>	ไผ่เสี่ยะ
53	GUTTIFERAE	<i>Cratoxylum pruniflorum</i>	ดีวดแดง
54	GUTTIFERAE	<i>Mesua ferrea</i>	นุนนาค
55	HYPOXIDACEAE	<i>Hypoxis aurea</i>	หญ้าดอกคำ
56	LEGUMINOSAE-CAESALPINIOIDEAE	<i>Bauhinia nervosa</i>	เสี้ยวแก้ว
57	LEGUMINOSAE-CAESALPINIOIDEAE	<i>Bauhinia viridescens</i>	เสี้ยวพ้อม
58	LEGUMINOSAE -CAESALPINIOIDEAE	<i>Cassia fistula</i>	ราชพฤกษ์, คูณ
59	LEGUMINOSAE-CAESALPINIOIDEAE	<i>Caesalpinia mimosoides</i> Lam.	ชำเลือด
60	LEGUMINOSAE -MIMOSOIDEAE	<i>Adenantha pavonina</i>	มะกัสดั้น

ลำดับ	ชื่อวงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อสามัญ
61	LEGUMINOSAE-MIMOSOIDEAE	<i>Archidendron clypearia</i>	มะขามแป๊ะ
62	LEGUMINOSAE -MIMOSOIDEAE	<i>Entada glandulosa</i>	สะบ้าลิง
63	LEGUMINOSAE –PAPILIONOIDEAE	<i>Canavalia gladiata</i>	ถั่วพริ้ว
64	LEGUMINOSAE-PAPILIONOIDEAE	<i>Crotalaria pallida Aiton</i>	หิ้งเม่น
65	LEGUMINOSAE-PAPILIONOIDEAE	<i>Dalbergia stipulacea</i>	ขามเครือ
66	LEGUMINOSAE –PAPILIONOIDEAE	<i>Millettia sericea</i>	อ้อยสามสวน
67	LEGUMINOSAE-PAPILIONOIDEAE	<i>Phyllodium pulchellum</i>	เกตุคล้ายช่อน
68	LEGUMINOSAE-PAPILIONOIDEAE	<i>Pterocarpus macrocarpus</i>	ประคู้ป่า
69	LEGUMINOSAE-PAPILIONOIDEAE	<i>Tephrosia vestita</i>	ค่านราชสีห์
70	LEGUMINOSAE –PAPILIONOIDEAE	<i>Uraria acaulis</i>	หางกระรอก
71	LEGUMINOSAE-PAPILIONOIDEAE	<i>Uraria crinita</i>	หางกระรอก
72	LABIATAE	<i>Callicarpa arborea</i>	ชันเป็น
73	LABIATAE	<i>Clerodendrum serratum</i>	ชะรักป่า
74	LABIATAE	<i>Clerodendrum paniculatum</i>	นมสวรรค์
75	LABIATAE	<i>Clerodendrum colebrookianum Walp.</i>	ปิ้งขาว
76	LAURACEAE	<i>Litsea cubeba</i>	ตะไคร้ต้น
77	LEEACEAE	<i>Leea SP</i>	มันแดง
78	LEEACEAE	<i>Leea indica</i>	กระดังงา
79	LOMARIOPSIDACEAE	<i>Bolbitis heteroclite (Presl) Ching ex. C.CH</i>	กุคนกกระลิง
80	LORANTHACEAE	<i>Helixanthera parasitica Lour.</i>	กาฝากก่อ
81	LYCOPODIACEAE	<i>Huperzia squarrosa</i>	ช้องนางคลี่-หางค่าง
82	LYCOPODIACEAE	<i>Lycopodium phlegmaria</i>	ช้องนางคลี่-ยมโดย,ระย้า
83	LYTHRACEAE	<i>Lagerstroemia balansae</i>	ตะแบกเกรียบ
84	LYTHRACEAE	<i>Lagerstroemia macrocarpa</i>	อินทนิลบก
85	MAGNOLIACEAE	<i>Michelia floribunda</i>	จำปีป่า
86	MAGNOLIACEAE	<i>Magnolia henryi</i>	มณฑาทู
87	MARANTACEAE	<i>Schumannianthus dichotomus</i>	คล้าก้านแห้ง,ก้านพริ้ว
88	MELASTOMATACEAE	<i>Melastoma sanguineum</i>	มังเคร่ช้าง
89	MELASTOMATACEAE	<i>Memecylon scutellatum</i>	เหมือดแอ
90	MELASTOMATACEAE	<i>Memecylon edule</i>	พลองเหมือด
91	MORACEAE	<i>Antiaris toxicaria</i>	น่อง
92	MORACEAE	<i>Broussonetia papyrifera</i>	ปอกระสา
93	MORACEAE	<i>Ficus capillipes</i>	ขางขาว
94	MORACEAE	<i>Ficus hispida L.f.</i>	มะเคื่อปล้อง
95	MYRISTICACEAE	<i>Knema furfuracea</i>	เลือดควายใบใหญ่
96	ONAGRACEAE	<i>Ludwigia adscendens</i>	แพงพวย
97	ORCHIDACEAE	<i>Acampe rigida</i>	เอื้องช้างสารภี
98	ORCHIDACEAE	<i>Acriopsis indica</i>	จุกพรหมณี
99	ORCHIDACEAE	<i>Aerides falcata</i>	กุหลาบกระเป่าเปิด
100	ORCHIDACEAE	<i>Aerides odorata Reinw. Ex Blume</i>	เอื้องกุหลาบกระเป่าปิด
101	ORCHIDACEAE	<i>Agrostyphyllum brevipes</i>	เอื้องปีกไก่
102	ORCHIDACEAE	<i>Anoectochilus lanceolatus</i>	นกคุ้มไฟ

ลำดับ	ชื่อวงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อสามัญ
103	ORCHIDACEAE	<i>Apostasia odorata</i>	ตานโมย
104	ORCHIDACEAE	<i>Brachycorythis henryi</i>	ว่านนางบัวป่อง
105	ORCHIDACEAE	<i>Bulbophyllum blepharistes</i>	สิงโตสมอหิน
106	ORCHIDACEAE	<i>Bulbophyllum capillipes</i>	สิงโตก้านหลอด
107	ORCHIDACEAE	<i>Bulbophyllum morphologorum</i>	สิงโตรวงข้าว
108	ORCHIDACEAE	<i>Bulbophyllum odoratissimum</i> (Sm.)Lindl.	สิงโตโคมไฟ
109	ORCHIDACEAE	<i>Bulbophyllum odoratissimum</i> (Sm.) Lindl.	สิงโตกิมม้าใหญ่,เอื้องกิมม้าใหญ่
110	ORCHIDACEAE	<i>Bulbophyllum siamense</i>	สิงโตสยาม
111	ORCHIDACEAE	<i>Bulbophyllum sutepense</i>	สิงโตสุเทพ
112	ORCHIDACEAE	<i>Calanthe lyroglossa</i> Rchb.f.	พุ่มข้าวบิณฑ์
113	ORCHIDACEAE	<i>Cirrhopetalum lepidum</i>	สิงโตพัดแดง
114	ORCHIDACEAE	<i>Cleisomeria lanatum</i>	คอกว่าง
115	ORCHIDACEAE	<i>Cleisostoma filiforme</i>	เอื้องซุ้มเทียน
116	ORCHIDACEAE	<i>Cleisostoma racemiferum</i> (Lindl.) Garay	เอื้องช่อมะม่วง
117	ORCHIDACEAE	<i>Coelogyne flavida</i>	เอื้องเทียนหนู
118	ORCHIDACEAE	<i>Coelogyne fuscescens</i>	เอื้องเทียนสีส้ม
119	ORCHIDACEAE	<i>Coelogyne lactea</i>	เอื้องหิน
120	ORCHIDACEAE	<i>Cymbidium aloifolium</i>	กะเหรี่ยงร้อน
121	ORCHIDACEAE	<i>Cymbidium dayanum</i>	กะเหรี่ยงร้อนเขา
122	ORCHIDACEAE	<i>Cymbidium mastersii</i> Griff. ex lindl.	ลำภาอินทนนท์
123	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium alterum</i>	เอื้องเข็ม
124	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium chrysotoxum</i> Lindl.	เอื้องคำ
125	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium devonianum</i>	เอื้องสายม่านพระอินทร์
126	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium farmeri</i>	เอื้องมัจฉานู
127	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium fimbriatum</i> Hook.	เอื้องแวมยุรา
128	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium gratiotissimum</i> Rchb.f.	เอื้องกึ่งคำ
129	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium lindleyi</i>	เอื้องผึ้ง
130	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium moschatum</i>	เอื้องจำปา
131	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium primulinum</i> Lindl.	เอื้องสายน้ำผึ้ง,เอื้องสายประสาท
132	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium proteranthum</i>	หวายแคะภูหลวง
133	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium pulchellum</i>	เอื้องซังน้ำ
134	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium senile</i> Parish. Rchb.f.	เอื้องมือชะนี
135	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium signatum</i> Rchb.f.	เอื้องคำกั่ว
136	ORCHIDACEAE	<i>Dendrobium thyrsiflorum</i>	เอื้องมอนไข่โบราณ
137	ORCHIDACEAE	<i>Doritis pulcherrima</i> Lindl.	ม้าวัง
138	ORCHIDACEAE	<i>Epipogium roseum</i>	กล้วยมด
139	ORCHIDACEAE	<i>Eria acervata</i>	เอื้องกระเพาะปลา
140	ORCHIDACEAE	<i>Eria spicata</i> (D.Don.) Hand.-Mazz	เอื้องช่องวงช้าง
141	ORCHIDACEAE	<i>Eulophia macrobulbon</i>	ว่านอึ้ง
142	ORCHIDACEAE	<i>Goodyera procera</i>	ขาวละออ
143	ORCHIDACEAE	<i>Habenaria dentata</i>	นางอ้วนน้อย
144	ORCHIDACEAE	<i>Habenaria furcifera</i>	เอื้องดินถิ่นไทย

ลำดับ	ชื่อวงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อสามัญ
145	ORCHIDACEAE	<i>Habenaria humistrata</i>	ดูบหมุมคลื่น
146	ORCHIDACEAE	<i>Habenaria lucida</i>	กุล, เอื้องหอมเตย
147	ORCHIDACEAE	<i>Habenaria rhodocheila</i>	ลิ้นมังกร
148	ORCHIDACEAE	<i>Kingidium deliciosum</i>	กาดาค้อ
149	ORCHIDACEAE	<i>Liparis rignieri</i>	หญ่่าเประนง
150	ORCHIDACEAE	<i>Liparis sutepensis</i>	เจียวพระอินทร์
151	ORCHIDACEAE	<i>Liparis wrayii</i>	เอื้องกลีบม้วนปากฝอย
152	ORCHIDACEAE	<i>Lone minor</i>	เอื้องทับทิมกุหลวง
153	ORCHIDACEAE	<i>Luisia thailandica</i>	งูเจียวปากม่วง
154	ORCHIDACEAE	<i>Micropera pallida</i> (Roxb.) Lindl.	เอื้องแมลงปอทอง
155	ORCHIDACEAE	<i>Monomeria barbata</i>	กำปุม้า
156	ORCHIDACEAE	<i>Nervilia aragoana</i>	แผ่นดินเย็น
157	ORCHIDACEAE	<i>Oberonia acaulis</i>	เอื้องแพนใบโค้ง
158	ORCHIDACEAE	<i>Peristylus goodyeroides</i>	นางตายตัวผู้
159	ORCHIDACEAE	<i>Pholidota imbricala</i> Hook.	เอื้องกาบดอก
160	ORCHIDACEAE	<i>Rhynchostylis retusa</i>	ไอยเรศ
161	ORCHIDACEAE	<i>Robiquetia succisa</i> (Lindl.) Seidenf. & Garay	เอื้องระช้ำทอง
162	ORCHIDACEAE	<i>Schoenorchis gemmata</i> (Lindl.) J.J. Sm.	เอื้องมณี
163	ORCHIDACEAE	<i>Spathoglottis affinis</i> de Vriese	เหลืองพิศมร
164	ORCHIDACEAE	<i>Staurochilus fasciatus</i> (Rchb.f.) Ridl.	เอื้องเสือโคร่ง
165	ORCHIDACEAE	<i>Stereosandra javanica</i>	กล้วยไม้กินซาก, กล้วยปลวกม่วง
166	ORCHIDACEAE	<i>Tainia viridifusca</i> (Hook.f.) Benth. & Hook.f.	เอื้องลีลา
167	OROBANCHACEAE	<i>Aeginetia indica</i>	ดอกดินแดง
168	PARKERIACEAE	<i>Adiantum philippense</i>	กุศหูควาก
169	PARKERIACEAE	<i>Adiantum caudatum</i>	หางนาคบก
170	PARKERIACEAE	<i>Cheilanthes pseudofarinosa</i>	กุศเงิน
171	PASSIFLORACEAE	<i>Passiflora foetida</i>	กะทกรก
172	PIPERACEAE	<i>Piper interruptum</i> Opiz	สะค้านหลวง
173	PODOCARPACEAE	<i>Podocarpus polystachyus</i> R.Br. ex Endl.	สนใบพาย
174	POLYPODIACEAE	<i>Drynaria rigidula</i>	กุศเพ็ช-กุศหางม้า
175	POLYPODIACEAE	<i>Microsorium punctatum</i>	กระปรอกสิงห์
176	POLYPODIACEAE	<i>Pyrrosia mollis</i> (Kunze) Ching	กุศหมาก
177	POLYPODIACEAE	<i>Pyrrosia adnascens</i> . (G.Forst.) Ching	ผักปึกไก่
178	PROTEACEAE	<i>Helicia nilagirica</i> Bedd.	เหมือดคนตัวผู้
179	PSILOTACEAE	<i>Psilotum nudum</i>	หวายทะนอย-ระชำนุ
180	PTERIDACEAE	<i>Acrostichum aureum</i>	ปรงทะเล
181	PTERIDACEAE	<i>Acrostichum speciosum</i>	ปรงหนู
182	PTERIDACEAE	<i>Stenochlaena palustris</i>	ลำเพ็ช
183	PTERIDACEAE	<i>Hemionitis arifolia</i>	เฟิร์นใบบัว
184	RHAMNACEAE	<i>Ziziphus oenoplia</i>	เล็บเหยี่ยว
185	RUBIACEAE	<i>Ardisia villosa</i>	กำลังช้างเผือก
186	RUBIACEAE	<i>Gardenia sootepensis</i>	กำมอกหลวง

ลำดับ	ชื่อวงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อสามัญ
187	RUBIACEAE	<i>Hydrophylax maritime</i> L.f.	เข็มเลื่อย
188	RUBIACEAE	<i>Ixora lobbii</i>	เข็มแดง
189	RUBIACEAE	<i>Mitragyna diversifolia</i>	กระท่อมนา
190	RUBIACEAE	<i>Nauclea orientalis</i>	ก้านเหลือง
191	RUBIACEAE	<i>Pavetta tomentosa</i> Roxb.	ข้าวสารป่า, ยอส้ม
192	RUBIACEAE	<i>Pavetta fruticosa</i> Craib	เข็มคอย
193	RUBIACEAE	<i>Remellia speciosa</i>	ท่อมหมูเขา
194	RUBIACEAE	<i>Rothmannia sootepensis</i>	สะแลงหอมไก่
195	SALICACEAE	<i>Salix tetrasperma</i> Roxb.	สนุ่น
196	SCHIZAEACEAE	<i>Lygodium polystachyum</i>	ลิเกา
197	SIMAROUBACEAE	<i>Harrisonia perforata</i>	สีฟันคนทา
198	SIMAROUBACEAE	<i>Eurycoma longifolia</i>	ปลาไหลเผือก
199	SMLACACEAE	<i>Smilaxluzonensis</i>	ย่านทาด
200	STEMONACEAE	<i>Stemona tuberosa</i>	หนอนตายหยาก
201	STERCULIACEAE	<i>Waltheria indica</i>	दानทราย
202	STRACACEAE	<i>Styrax apricus</i>	กำยาน
203	TACCACEAE	<i>Tacca chantrieri</i>	นระพู่สีไทย, ค้างคาวดำ
204	THEACEAE	<i>Camellia sinensis</i>	เมี่ยง
205	THEACEAE	<i>Schima wallichii</i>	ทะโล้
206	THYMELAEACEAE	<i>Aquilaria crassna</i> Pierre ex Lec.	กฤษณา
207	TILIACEAE	<i>Microcos paniculata</i>	มะคอม
208	TILIACEAE	<i>Grewia hirsuta</i>	ปอแป้-ข้าวตาก
209	TILIACEAE	<i>Colona folribunda</i>	ปอมิน
210	TILIACEAE	<i>Colona flagrocarpa</i>	ปอยาบ
211	VERBENACEAE	<i>Congea tomentosa</i>	เครือออน
212	VITIARIACEAE	<i>Vittaria amboinensis</i> Kuhn.	เชือกผูกกรองเท้า
213	ZINGIBERACEAE	<i>Boesenbergia rotunda</i>	กระชาย
214	ZINGIBERACEAE	<i>Curcuma parviflora</i>	กระเจียวขาว
215	ZINGIBERACEAE	<i>Globba fragilis</i>	-
216	ZINGIBERACEAE	<i>Globba laeta</i>	กระชายขาว
217	ZINGIBERACEAE	<i>Globba leucantha</i>	ปลูดม้อ
218	ZINGIBERACEAE	<i>Globba obscura</i>	ข่าลิง
219	ZINGIBERACEAE	<i>Globba schomburgkii</i>	ว่านนางพญาหงส์ทอง, กระทือลิง
220	ZINGIBERACEAE	<i>Zingiber kerrii</i>	ขิงดา

สรุป

ลักษณะพรรณไม้ที่พบ มีพรรณไม้ทั้งสิ้น 220 ชนิด แบ่งเป็น 69 วงศ์ โดยวงศ์ที่มีการพบมากที่สุดคือวงศ์ ORCHIDACEAE จำนวน 70 ชนิด ได้แก่กล้วยไม้ชนิดต่างๆ รองลงมาคือวงศ์ ANNONACEAE จำนวน 12 ชนิด และที่พบน้อยที่สุดจะพบเพียงวงศ์ละ 1 ชนิด จำนวน 44 วงศ์ เก็บตัวอย่างไม่มีชีวิต (Living Specimen) ทั้งหมด 106 ตัวอย่าง จำแนกออกได้เป็น 91 ชนิด เก็บตัวอย่างไม่อัดแห้ง (Herbarium

Specimen) ทั้งหมด 213 ตัวอย่าง จำแนกออกได้เป็น 47ชนิด เก็บตัวอย่างไม้ดอง (Spirit Specimen) ทั้งหมด 1 ตัวอย่าง จำแนกออกได้เป็น 1 ชนิด

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์พบพรรณไม้หลากหลายวงศ์ และหลากหลายชนิดพันธุ์ ซึ่งมีพันธุ์ไม้หายากที่พบในพื้นที่ และพันธุ์ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ จำแนกได้จำนวน 8 วงศ์ 17 ชนิด คือวงศ์ 1) วงศ์ ANNONACEAE มี 2 ชนิด ได้แก่ นมแมวซ้อน, นมวัว (*Anomianthus dulcis*) และสะบันงาป่า (*Goniothalamus griffithii*) 2) วงศ์ BIGNONIACEAE มี 1 ชนิด ได้แก่ ระฆังทอง (*Pauldopia ghorta* (G.Don) steenis) 3) วงศ์ ERICACEAE มี 1 ชนิด ได้แก่ ประทัดคดอย (*Agapetes parishii* C.B.Clark) 4) วงศ์ GUTTIFERAE มี 1 ชนิด ได้แก่ บุนนาค (*Mesua ferrea*) 5) วงศ์ LEGUMINOSAE –PAPILIONOIDEAE มี 2 ชนิด ได้แก่ หางกระรอก (*Uraria acaulis*) และหางกระรอก (*Uraria crinita*) 6) วงศ์ ORCHIDACEAE มี 8 ชนิด ได้แก่ กุหลาบกระเป๋ापิด (*Aerides odorata* Reinw. Ex Blume), สิงโตสยาม (*Bulbophyllum siamense*), สิงโตสุเทพ (*Bulbophyllum sutepense*), หวายแกระภูหลวง (*Dendrobium proteranthum*), เอื้องมือชะนี (*Dendrobium senile* Parish & Rchb.f.), ใยยศ (*Rhynchostylis retusa*), กะเรกะร้อนเขา (*Cymbidium dayanum*), กะเรกะร้อนสำเภอาอินทนนท์ (*Cymbidium mastersii* Griff. ex Lindl.) 7) วงศ์ PODOCARPACEAE มี 1 ชนิด ได้แก่ สนใบพาย (*Podocarpus polystachyus* R.Br.ex Endl.) 8) วงศ์ THYMELAEACEAE มี 1 ชนิด ได้แก่ กฤษณา (*Aquilaria crassna* Pierre ex Lec.)

ข้อเสนอแนะ

1) จากการสำรวจพบว่า พรรณไม้ส่วนใหญ่ที่พบเป็นไม้ที่อยู่ในวงศ์ ORCHIDACEAE ซึ่งมีมากถึง 70 ชนิด แสดงให้เห็นว่าบริเวณพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเมี่ยง-ภูทองเป็นระบบนิเวศที่เหมาะสมแก่การเจริญเติบโตและการกระจายพันธุ์ รวมถึงมีความหลากหลายของชนิดพรรณไม้ จึงควรที่จะได้รับการอนุรักษ์บริเวณพื้นที่ไว้ เพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรมธรรมชาติของประเทศและควรมีการเพาะขยายพันธุ์ เพื่อเป็นการรักษาให้พันธุ์ไม้ดังกล่าวได้คงอยู่ต่อไป

2) จากการศึกษาในภาพรวมทำให้ทราบว่าพรรณไม้แต่ละชนิดมีลักษณะที่แตกต่างกัน และมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ดังนั้นน่าจะได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพันธุ์ไม้แต่ละชนิดและสภาพแวดล้อมก่อนที่จะนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติของพันธุ์ไม้แต่ละชนิดมากยิ่งขึ้น และเพื่อประโยชน์ในด้านการเกษตร ด้านเศรษฐกิจ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรพันธุ์พืชที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ยั่งยืนต่อไป